

ЗУСТРІЧ У ВЕРХОВНІЙ РАДІ УКРАЇНИ

21 листопада 2019 р. відбулась двогодинна зустріч голови профспілки А.І.Широкова, його заступника В.М.Столярова і голови Комісії ЦК профспілки з економічних питань та трудових відносин С.В.Полякової з головою Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій С.В.Бабаком та першим заступником міністра освіти і науки Ю.Ю.Полюховичем.

Голова профспілки акцентував увагу на гострих проблемах наукової сфери, зокрема на прикладі НАН України: хронічне недофінансування протягом останніх років. Всупереч ст.48 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» фінансування науки замість того щоб зростати до 1.7% ВВП демонструє прогресуюче падіння (0.17% ВВП у 2019 р., а наступного року і цей антирекорд буде оновлено). Такого розриву немає в жодній іншій галузі, де є аналогічні норми. Так, наприклад, освітянська галузь у наступному році замість 7% ВВП отримає 5,6%. Тобто до гарантованого рівня не вистачає 20%. Але ж не 90%, як у науці!

Наслідки такого відношення: відсутність елементарних умов для проведення досліджень на сучасному рівні, морально і фізично зношена матеріально-технічна база, холодні приміщення наукових установ, жебрацьке існування працівників. Постійним супутником протягом останніх років є режим неповного робочого часу, або робота на 0.75 - 0.5 посадового окладу, в результаті чого середня заробітна плата в НАН України становить лише 80% від середньої заробітної плати в цілому по Україні. Це стимулює відтік наукових кадрів у інші сфери діяльності або за кордон. За останні 4 роки Академія скоротилась майже на 24%. Про яку престижність наукової праці можна говорити за таких умов.

На жаль, не була врахована пропозиція НАН України і профспілки збільшити фінансування у проекті Держбюджету на 2020 р. на 1,171 млрд.грн., з яких 926,9 млн.грн. на необхідний фонд оплати праці у режимі повної зайнятості.

А.І.Широков закликав представників влади уникати вибіркового трактування ст.48 Закону і не забувати, що «збільшення грантового фінансування не може відбуватись за рахунок зменшення базового фінансування основної діяльності наукових установ».

Голова профспілки заявив, що очікує від парламентського Комітету під час найближчого перегляду Державного бюджету підтримки збільшення видатків для НАН України з метою врегулювання такої гострої соціальної проблеми як зайнятість і оплата праці. Інакше суто економічні і соціальні проблеми, хочемо ми того чи ні, набуватимуть політичного забарвлення з відповідними оцінками нинішньої влади.

Не маючи змоги спростувати аргументацію і доводи профспілкової сторони, С.В.Бабак і Ю.Ю.Полюхович в ході дискусії намагалися уникати теми невиконання гарантій держави щодо фінансування наукової і науково-

технічної діяльності і переводили розмову на необхідність реформування НАН України та надання вагомих практичних результатів, від чого ніби то і буде залежати збільшення її фінансування.

На що голова профспілки зауважив: не треба видумувати того, чого не має у Законі. А щодо реформування, то Академія і профспілка усвідомлюють його необхідність. До речі, 20 листопада Президія НАН України ухвалила постанову «Щодо подальшого реформування НАН України з метою підвищення ефективності її діяльності».

Під час зустрічі було досягнуто домовленості підтримувати контакти та координувати зусилля для вирішення порушених проблем.